

Przedmiotowy System Oceniania języka francuskiego w gimnazjum

Klasa 3, poziom III.0

Niniejszy *Przedmiotowy System Oceniania* opracowano na podstawie *Programu nauczania języka francuskiego dla gimnazjum dla poziomów III.0 i III.1.* autorstwa Marii Szozdy. Program ten realizowany jest w trakcie pracy z zestawem podręczników wydawnictwa LektorKlett ***Pourquoi pas ! 1, Pourquoi pas ! 2, Pourquoi pas ! 3*** autorstwa M. Bosquet, M. Martinez Sallés i Y. Rennes.

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja *Przedmiotowego Systemu Oceniania* z języka francuskiego opiera się na następujących dokumentach:

- Rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (zał. nr 4)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 marca 2009 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku 2011/2012 oraz Gimnazjalne arkusze diagnostyczne 2012 – poziom podstawowy (www.cke.edu.pl).

Proponowany PSO z języka francuskiego obejmuje ocenę wiadomości, umiejętności i postawy ucznia. Przede wszystkim ma na celu umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej. Dostarcza również nauczycielom i rodzicom informacji o możliwościach i ograniczeniach ucznia, jego postępach i napotykanym przez niego trudnościach, umożliwia informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i poczynionych postępach. PSO umożliwia uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami, pozwala zrozumieć procedury mierzenia i oceniania osiągnięć.

Ocenię podlegają sprawności językowe produktywne: **mówienie, pisanie** oraz receptywne: **czytanie, słuchanie**.

Mowa	znajomość leksykalnych i gramatycznych środków językowych	rozumienie wypowiedzi ustnych, czyli słuchanie ze zrozumieniem	tworzenie własnych wypowiedzi ustnych, czyli mówienie	reagowanie na wypowiedzi w formie ustnej, czyli spontaniczna, krótka i zrozumiała wymiana zdań	przetwarzanie wypowiedzi w formie ustnej
-------------	---	--	---	--	--

Pismo	znajomość ortograficzno-fonetycznych środków językowych	rozumienie tekstów pisanych, czyli czytanie ze zrozumieniem	tworzenie własnych wypowiedzi pisemnych, czyli pisanie	reagowanie na wypowiedzi w formie pisemnej, czyli korespondencja, tworzenie notatek lub wypełnianie formularzy	przetwarzanie wypowiedzi w formie pisemnej
--------------	---	---	--	--	--

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażen - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	Uczeń: - zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	Uczeń: - zna większość słownictwa i wyrażen i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	Uczeń: - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie

<p>Umiejętności</p>	<p>Ocena dopuszczająca Uczeń: - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych</p>	<p>Ocena dostateczna Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych</p>	<p>Ocena dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych</p>	<p>Ocena bardzo dobra Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych</p>
<p>1. receptywne (słuchanie/ czytanie)</p>				
<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<p>- wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację</p>	<p>- wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi</p>	<p>- wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiając przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji</p>	<p>- wypowiada się płynnie, stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych</p>

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach frankofońskich.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie III.0

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia, emocje, zainteresowania)
- dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia)
- szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły)
- praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy)
- życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego)
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne)
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług)
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie)
- kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze)
- sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe)
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie)
- technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych)
- świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz)
- elementy wiedzy o krajach frankofońskich oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej

IV Struktury gramatyczne

- **rodzajniki** (*articles*): częstkowe (*partitifs*) i ściągnięte (*contractés*) dla wyrażenia konkretnej ilości/niesprecyzowanej ilości
- **przymiotniki** (*adjectifs*): miejsce przymiotnika w zdaniu: przed i po rzeczowniku
- **zaimki przysłowne** (*pronoms adverbiaux*): *y* w funkcji okolicznika miejsca/*en* w funkcji dopełnienia
- **zaimki względne** (*pronoms relatifs*): *qui, que i où*
- **zaimek** *on* w funkcji zaimka osobowego *nous*
- **przyimki opisowe** (*prépositions de description*): *à, de, en* precyzujące wygląd lub funkcję/wykonanie (materiał)
- **imiesłów czasu teraźniejszego** (*gérondif*): *en + participe présent*
- **liczebniki porządkowe** (*nombres ordinaux*)
- **czasowniki** (*verbes*)
- **czasy przeszłe** *Passé composé i imparfait*: powtórzenie i użycie w zdaniach złożonych/zgodność *particie passé*

- **czas przypuszczający** (*conditionnel présent*) dla wyrażenia sugestii lub rady/prośby/warunku w zdaniu warunkowym
- **zdania proste bezokolicznikowe:** z użyciem bezokolicznika + rzeczownik, z użyciem *avant de* + bezokolicznik, z użyciem *Sans* + bezokolicznik
- **zdania proste porównawcze:** z użyciem *moins de/que ...* , *plus de ...*, *autant de ... que ...*, *aussi que ...*
- **zdania podrzędnie złożone warunkowe:** *Si + présent + présent/futur Simple/Si + imparfait + conditionnel présent*
- **mowa zależna w czasie teraźniejszym lub przeszłym**
- **peryfrazy czasownikowe** (*périphrases verbales*): *être sur le point ...*, *se mettre à ...* ,*être en train de ...*
- **wskazniki czasowe** (*marqueurs temporels*): *chaque fois que ...*, *quand ...*

V Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Środki leksykalne i funkcje językowe realizowane w podręczniku
Pourquoi pas ! 3 i podlegające ocenie

Środki gramatyczne realizowane w podręczniku
Pourquoi pas ! 3 i podlegające ocenie

- opisywanie miejsc i tras podróży
- zajęcia w czasie wolnym (wakacje)
- przedstawianie propozycji, zaleceń
- przedstawianie pragnień i rad
- informowanie o wydarzeniach z przeszłości, opowiadanie o minionych zdarzeniach
- opis charakteru człowieka
- wyrażanie uczuć, opinii, stanowiska
- przedstawianie problemów i ich przyczyn
- udzielanie rad/prośba o radę
- przekazywanie wypowiedzi osób trzecich
- wyrażanie sprzeciwu, gniewu
- przedstawianie zwyczajów żywieniowych
- przedstawianie problemów zdrowotnych
- argumentowanie, przekonywanie
- omawianie problemów społecznych
- przedstawianie swoich gustów/upodobań

- czas przeszły *Passé Composé*
- miejsce przymiotnika w zdaniu
- sytuowanie w czasie i przestrzeni
- zaimki względne proste
- *Conditionnel Présent*
- struktura: *Si + imparfait + conditionnel présent*
- mowa zależna: *il m'a dit que ...*
- peryfrazy: *être sur le point de/se mettre à/venir de*
- *Gérondif*
- *Sans + infinitif*
- przysłówki (-*ment*)
- rodzajniki częściowe i ściągnięte
- wyrażenia przyczyny i skutku
- wyrażenia celu
- wyrażenia opozycji
- *Il faut que*
- znaczniki czasowe
- porównania

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski/podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni/wysoki)	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażen z wymienionych zakresów tematycznych - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażen i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach, i z łatwością stosuje je w komunikacji
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra

Umiejętności

1. receptywne (słuchanie/czytanie)

Uczeń:
 - z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie)
 - potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie
 - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury

Uczeń:
 - rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie)
 - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie wysłuchać tekstów, a materiał jest prezentowany powoli
 - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe

Uczeń:
 - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście
 - czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych

Uczeń:
 - rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych
 - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem

2. produktywne (mówienie/pisanie)

- potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i intonacji oraz nieznamości struktur gramatycznych
 - potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia, z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty, jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych, gramatycznych i składniowych, co znacznie utrudnia ich komunikatywność

- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych
 - potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne

- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji
 - potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów

- wypowiada się i reaguje dość swobodnie, z wykorzystaniem prostych struktur, na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób
 - samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach frankofońskich.